

Bruksela, 13 czerwca 2025 r.
(OR. en)

10265/25

CORDROGUE 77
SAN 359
EUDA
EUROPOL

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	12 czerwca 2025 r.
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady pt. „Pakt dotyczący zagrożeń związanych z nowymi narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w Unii Europejskiej”

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady pt. „Pakt dotyczący zagrożeń związanych z nowymi narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w Unii Europejskiej” w wersji zatwierdzonej przez Radę (ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych) na jej 4102. posiedzeniu w dniu 12 czerwca 2025 r.

Pakt dotyczący zagrożeń związanych z nowymi narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w Unii Europejskiej Konkluzje Rady

Rada Unii Europejskiej

Uznając osiągnięcia Europejskiego paktu na rzecz zwalczania narkotyków syntetycznych z 2011 r.¹ oraz konieczność zajęcia się szybko ewoluującymi zagrożeniami stwarzanymi przez narkotyki syntetyczne stosowane do celów niemedycznych i nienaukowych, w szczególności syntetyczne opioidy i syntetyczne katynony, jak podkreślono w Europejskim raporcie narkotykowym 2024 oraz w Ocenie zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością (SOCTA) 2025.

Potwierdzając zobowiązanie do zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości związanej z narkotykami oraz *stwierdzając* utrzymujące się zagrożenie, jakie stwarza ona dla bezpieczeństwa, ochrony i dobrobytu Unii Europejskiej i jej obywateli.

Potwierdzając zaangażowanie UE na rzecz opartego na dowodach, zintegrowanego, zrównoważonego i multidyscyplinarnego podejścia do zjawiska narkotyków, które to podejście będzie uwzględniało ograniczenie podaży narkotyków, ograniczenie popytu na narkotyki poprzez profilaktykę, leczenie i usługi związane z opieką, oraz zajęcie się kwestią szkód związanych z używaniem narkotyków, zgodnie ze Strategią UE w dziedzinie narkotyków na lata 2021–2025² oraz Planem działania UE w zakresie narkotyków na lata 2021–2025³.

¹ Dok. 15544/11.

² Strategia UE w dziedzinie narkotyków na lata 2021–2025 (Dz.U. C 102I z 24.3.2021, s. 1).

³ Plan działania UE w zakresie narkotyków na lata 2021–2025 (Dz.U. C 272 z 8.7.2021, s. 2).

Przypominając, że w opublikowanym 18 października 2023 r. komunikacie Komisji w sprawie unijnego planu działania na rzecz zwalczania nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i przestępczości zorganizowanej⁴ zawarto – zgodnie ze strategią i planem działania UE w dziedzinie narkotyków na lata 2021–2025 oraz unijną strategią zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025⁵ – kilka działań mających na celu zajęcie się zagrożeniami związanymi z narkotykami syntetycznymi, takich jak zwalczanie rozprzestrzeniania projektowanych prekursorów narkotyków, rozbijanie sieci przestępczych i tworzenie sojuszy..

Odnotowując prowadzoną obecnie przez Komisję ocenę realizacji strategii i planu działania UE w dziedzinie narkotyków na lata 2021–2025, której wyniki zapewnią wsparcie dla przygotowania nowych unijnych ram strategicznych w zakresie narkotyków.

Świadoma apelu dyrektora Agencji Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA) do partnerów z UE i państw członkowskich o działania na rzecz gotowości w kontekście zjawiska nowych opioidów syntetycznych i na rzecz reagowania na to zjawisko.

Uznając europejską multidyscyplinarną platformę przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT) za jeden z kluczowych elementów unijnego reagowania operacyjnego na przestępczość zorganizowaną, w tym na zagrożenia związane z narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, poprzez zachęcanie do współpracy w zakresie ścigania przestępstw, wspólnych dochodzeń i wymiany danych wywiadowczych między państwami członkowskimi, instytucjami UE i partnerami międzynarodowymi.

Podkreślając znaczenie mechanizmu wymiany informacji między innymi pomiędzy organami ścigania i organami celnymi w celu poprawy skuteczności dochodzeń transgranicznych, rozbijania sieci nielegalnego obrotu oraz poprawy wykrywania i zapobiegania przestępstwom związanym z narkotykami syntetycznymi.

Odnotowując kluczową rolę europejskiego systemu wczesnego ostrzegania w rozpoznawaniu pojawiających się nowych substancji psychoaktywnych oraz w ocenie i reagowaniu na stwarzane przez nie ryzyko poprzez przeprowadzanie formalnych ocen ryzyka w celu wspierania środków kontroli.

⁴ Dok. 14114/23.

⁵ Dok. 8085/21.

Odnosząc ustanowienie europejskiego systemu powiadamiania o narkotykach (EDAS) służącego identyfikacji poważnych związanych z narkotykami zagrożeń dla zdrowia, dobrostanu społecznego, bezpieczeństwa i ochrony oraz informowaniu o nich organów krajowych, osób zawodowo zajmujących się tą dziedziną, podmiotów kształtujących politykę oraz opinii publicznej.

Przyjmując do wiadomości ustanowienie nowej sieci laboratoriów, które mogą wspierać gotowość w tym obszarze, w oparciu o potwierdzone analitycznie dane kryminalistyczne i toksykologiczne.

Odnosząc utworzenie w ramach EUDA nowego mechanizmu oceny zagrożeń, którego rolą jest ocena i identyfikacja pojawiających się w Europie związanych z narkotykami zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa.

Uznając ryzyko powiązane z rozprzestrzenianiem się narkotyków syntetycznych oraz rosnące zagrożenia, jakie stwarzają one dla zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, zwłaszcza jeśli chodzi o opioidy syntetyczne, takie jak fentanyl i jego analogi oraz nitazeny, które w niektórych regionach Europy w coraz większym stopniu przyczyniają się do zgonów w wyniku przedawkowania.

Przywołując rezolucję nr 68/5 Komisji ds. Środków Odurzających z marca 2025 r., w której zachęca się państwa członkowskie reprezentowane w tej komisji do promowania antagonistów receptorów opioidowych, takich jak nalokson, lub innych leków odwracających działanie opioidów w przypadku ich przedawkowania, jako awaryjnego środka ratującego życie, a także wcześniejsze rezolucje tej komisji, takie jak rezolucje 67/4, 62/4, i 55/7, w których zwraca się uwagę na znaczenie antagonistów receptorów opioidowych, takich jak nalokson, w zmniejszaniu śmiertelności związanej z narkotykami.

Uznając, że opioidy syntetyczne mogą się szybko rozprzestrzeniać, oraz że kluczowe jest, by UE i jej państwa członkowskie były w stanie szybko i skutecznie reagować, między innymi poprzez zapewnienie dostatecznej liczby wyszkolonych specjalistów w tej dziedzinie dysponujących technikami wykrywania pozwalającymi zidentyfikować wczesne sygnały ostrzegawcze i szybko poinformować o nich odpowiednie organy.

Zwracając uwagę na rozprzestrzenianie się syntetycznych i półsyntetycznych kannabinoidów, syntetycznych katynonów i ketaminy, które pozostają znaczącym wyzwaniem dla zdrowia publicznego, organów ścigania i ram regulacyjnych.

Podkreślając potrzebę kompleksowego podejścia do zagrożeń związanych z narkotykami syntetycznymi poprzez zapewnianie osobom używającym narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych opartej na dowodach i dostępnej opieki obejmującej leczenie, zapobieganie, redukcję szkód i powrót do zdrowia i jednoczesnego integrowania działań w zakresie zdrowia publicznego i działań organów ścigania, z myślą o skutecznym zajęciu się tym problemem oraz kierowaniu się prawami człowieka przy opracowywaniu i wdrażaniu polityki w zakresie narkotyków.

Podkreślając odpowiedzialność UE jako jednego z głównych regionów pochodzenia zarówno użytkowników, jak i producentów narkotyków syntetycznych stosowanych do celów niemedycznych i nienaukowych, w szczególności MDMA, amfetaminy i metamfetaminy, a także syntetycznych katynonów, oraz odnotowując rosnącą skalę nadużywania ketaminy, co wymaga proaktywnego podejścia.

Zdając sobie sprawę z zaawansowanych metod stosowanych przez zorganizowane grupy przestępcze w celu obchodzenia obowiązujących przepisów, w tym ze stosowania preprekursorów i prekursorów maskowanych, oraz podkreślając potrzebę stosowania, w odpowiednich przypadkach, przepisu uniwersalnego oraz rozważenia aktualizacji prawnych i technicznych unijnych przepisów dotyczących prekursorów narkotyków w oparciu o wyniki oceny tych przepisów.

Podkreślając znaczenie skutecznego zarządzania ryzykiem celnym i kontroli w odniesieniu do narkotyków syntetycznych, nowych substancji psychoaktywnych i prekursorów narkotyków, między innymi poprzez współpracę międzynarodową.

Uznając rolę platform internetowych, w tym kryptorynków i otwartej sieci, w ułatwianiu sprzedaży i dystrybucji narkotyków syntetycznych, nowych substancji psychoaktywnych i ich (pre)prekursorów, a także podkreślając potrzebę lepszego monitorowania, skutecznych środków kontroli sprzedaży przez internet oraz ściślejszej współpracy z sektorem prywatnym.

Podkreślając znaczenie, jakie mają zasada podążania śladem pieniędzy i dochodzenia finansowe jako podstawowe narzędzie zakłócania działalności siatek przestępczych zajmujących się produkcją narkotyków syntetycznych i handlem nimi, w tym znaczenie środków służących zabezpieczeniu i konfiskacie mienia – w tym kryptowalut – związanego z działalnością przestępczą, zgodnie z unijnym pakietem na rzecz przeciwdziałania praniu pieniędzy i dyrektywą w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia⁶.

Uznając zagrożenia dla środowiska i zdrowia wynikające z nielegalnego unieszkodliwiania chemikaliów i odpadów toksycznych pochodzących z produkcji narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych oraz *podkreślając* potrzebę skoordynowanych działań w celu zminimalizowania szkód w środowisku. *Odnotowując*, że przestępstwa przeciwko środowisku pozostają jednym z najbardziej dochodowych nielegalnych rodzajów działalności, jak podkreślono w konkluzjach Rady w sprawie zwalczania transgranicznych przestępstw przeciwko środowisku⁷.

Potwierdzając potrzebę skuteczniejszego wykrywania, prowadzenia dochodzeń i likwidacji nielegalnych laboratoriów narkotyków syntetycznych, nowych substancji psychoaktywnych i (pre)prekursorów, z naciskiem na zapewnienie bezpieczeństwa personelu organów ścigania i na ochronę środowiska, zgodnie z rezolucją nr 68/5 Komisji ds. Środków Odurzających z marca 2025 r.

Uznając istnienie zróżnicowanych wzorców produkcji narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych w państwach członkowskich oraz znaczenie poprawy orientacji sytuacyjnej, między innymi poprzez gromadzenie danych, wymianę danych wywiadowczych i analizę do celów skutecznego monitorowania różnic regionalnych i reagowania na nie.

Podkreślając prowadzone przez państwa członkowskie, instytucje i agencje UE, w szczególności Europol, CEPOL i EUDA, prace w zakresie zapewniania specjalistycznych programów szkoleniowych dla funkcjonariuszy organów ścigania w zakresie wykrywania i likwidacji nielegalnych laboratoriów narkotyków syntetycznych, nowych substancji psychoaktywnych i (pre)prekursorów oraz bezpiecznego postępowania z nimi, aby zapewnić bezpieczne i skuteczne metody likwidowania obiektów nielegalnej produkcji.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1260 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia (Dz.U. L 2024/1260, 2.5.2024).

⁷ Dok. 14182/24.

Uznając prowadzone – wraz z podobnymi ośrodkami szkoleniowymi w Niderlandach, Belgii i Niemczech – przez ustanowione w Polsce i współfinansowane przez UE⁸ Międzynarodowe Centrum Szkoleniowe do Zwalczania Nielegalnych Laboratoriów Narkotykowych prace w zakresie zapewniania specjalistycznych szkoleń krajowym organom ścigania i organom ścigania państw członkowskich oraz w zakresie wspierania wymiany najlepszych praktyk dotyczących zwalczania produkcji narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych.

Podkreślając znaczenie tworzenia, w stosownych przypadkach, synergii między ośrodkami szkoleniowymi specjalizującymi się w bezpiecznej likwidacji działających w UE nielegalnych laboratoriów narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych w celu wzmocnienia wymiany wiedzy fachowej, promowania spójnych i skutecznych metod oraz wspierania bardziej skoordynowanego podejścia do skutecznego zwalczania produkcji narkotyków syntetycznych.

Podkreślając potrzebę skoordynowanych na szczeblu międzynarodowym wysiłków na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom związanym z narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi podejmowanych przez państwa członkowskie, instytucje i agencje UE we współpracy z partnerami międzynarodowymi, w szczególności poprzez specjalne dialogi z priorytetowymi regionami i krajami, a także za pośrednictwem światowej koalicji na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom związanym z narkotykami syntetycznymi i na szczeblu wielostronnym, w tym na forum Komisji ds. Środków Odurzających pod egidą ONZ.

1. *Wzywa* państwa członkowskie oraz instytucje i agencje UE do wzmocnienia wysiłków na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom związanym z narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, ze szczególnym uwzględnieniem syntetycznych opioidów i syntetycznych katynonów ze względu na ich dużą siłę działania i możliwość ich przedawkowania.
2. *Wzywa* państwa członkowskie, instytucje i agencje UE do lepszego zrozumienia produkcji, nielegalnego obrotu i używania narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych, w tym metod ich produkcji, szlaków przemytu i wzorców używania.

⁸ Współfinansowanie w ramach programu „Zapobieganie i walka z przestępczością” (ISEC).

3. *Zaleca*, aby państwa członkowskie i odpowiednie agencje UE opracowały i wdrożyły kompleksowe oparte na prawach człowieka i na dowodach strategię na rzecz zapobiegania używaniu narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych oraz redukcji związanych z nimi szkód, obejmujące edukację, zaangażowanie społeczności, wczesną interwencję, bieżące badania, ukierunkowane środki polityczne, szkolenia zawodowe i wzmocnione usługi wsparcia.
4. *Zachęca* państwa członkowskie i odpowiednie agencje UE, by poprawiały ustrukturyzowane i skuteczne monitorowanie, komunikację, koordynację i wymianę informacji, w szczególności między pracownikami służby zdrowia, organami ścigania, organami celnymi i służbami socjalnymi, aby wspierać wczesne zapobieganie i wczesne wykrywanie potencjalnych kryzysów związanych z używaniem opioidów syntetycznych i łagodzenia skutków tego zjawiska.
5. *Zwraca się* do EUDA, by zgodnie ze swoim mandatem nadal wspierała państwa członkowskie w odniesieniu do krajowych systemów monitorowania i ostrzegania dotyczących narkotyków syntetycznych, aby lepiej sprostać nowym wyzwaniom.
6. *Zwraca się* do państw członkowskich, by przeprowadziły ocenę środków i opracowały najlepsze praktyki na rzecz redukcji szkód zdrowotnych i społecznych za pomocą usług w zakresie profilaktyki, leczenia, opieki i powrotu do zdrowia, a także należących do zakresu ograniczania ryzyka i redukcji szkód inicjatyw, takich jak zgodne z prawem krajowym programy wymiany igieł i strzykawek, substytucja opiatowa oraz zapobieganie przedawkowaniu, m.in. poprzez promowanie i oferowanie szkoleń dotyczących postępowania w przypadku przedawkowania i dostęp do antagonistów receptorów opioidowych, takich jak nalokson lub inne leki odwracające działanie opioidów w przypadku ich przedawkowania, jako awaryjny środek ratujący życie⁹, w ramach zrównoważonego i opartego na dowodach podejścia do przeciwdziałania zagrożeniom związanym z narkotykami syntetycznymi. *Zachęca* państwa członkowskie i Komisję, by nadal wspierały badania i środki mające na celu ograniczenie zdrowotnych i społecznych szkód związanych z używaniem narkotyków, w tym poprzez możliwości finansowania.

⁹ Rezolucja nr 68/5 Komisji ds. Środków Odurzających, pkt 1 c) z marca 2025 r.

7. *Zwraca się* do państw członkowskich, aby – w celu zwiększenia opartej na dowodach świadomości, prognozowania i gotowości w zakresie zagrożeń dla zdrowia powodowanych przez używanie do celów niemedycznych i nienaukowych narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych – przedstawiły i usprawniły, zgodnie z mającymi zastosowanie ramami ochrony danych i ramami prawnymi, zasady przeprowadzania badań kryminalistycznych, autopsji i raportów toksykologicznych – w stosownych przypadkach również poprzez (pseudo)zanonimizowane dane – odnoszących się do leczenia (w stanach nagłych) lub ustalania przyczyny zgonu.
8. *Zwraca się* do państw członkowskich, by ściśle monitorowały: przepisywanie na receptę dopuszczonych do obrotu leków opioidowych i ich używanie do celów innych niż zastosowanie dozwolone lub przepisane, w szczególności w przypadku możliwego niemedycznego działania psychotropowego, a także produkcję podrabianych leków opioidowych, nielegalny obrót nimi i ich używanie.
9. *Zachęca*, w związku z nowym zagrożeniem, do dalszego opracowywania – we współpracy z Europol, CEPOL-em i EUDA – przeznaczonych dla funkcjonariuszy organów ścigania lub innego odpowiedniego personelu i opartych na dostępnych dowodach specjalistycznych programów szkoleniowych w zakresie wykrywania i likwidacji nielegalnych laboratoriów narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych oraz bezpiecznego postępowania z nimi, w szczególności takich jak programy opracowane przez ustanowione w Polsce Międzynarodowe Centrum Szkoleniowe do Zwalczenia Nielegalnych Laboratoriów Narkotykowych oraz inne odpowiednie ośrodki szkoleniowe w UE, w tym w Niderlandach, Belgii i Niemczech.
10. *Zachęca* agencje UE, w szczególności Europol, CEPOL i EUDA, aby zgodnie ze swoimi odpowiednimi mandatami koordynowały opracowanie – między innymi z myślą o ich przyjęciu przez odpowiednie ośrodki szkoleniowe w UE – ustandaryzowanych wytycznych dotyczących likwidacji nielegalnych laboratoriów narkotyków syntetycznych, które to wytyczne będą zapewniały bezpieczeństwo personelu organów ścigania i przewidywały minimalizowanie szkód w środowisku powodowanych przez odpady toksyczne.
11. *Zwraca się* do Komisji Europejskiej, by w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i odpowiednimi agencjami UE, takimi jak EUDA, dokonała przeglądu i oceny zasadności aktualizacji ram prawnych dotyczących prekursorów narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych w celu zajęcia się nowymi zagrożeniami i pojawiającym się wyzwaniem, takimi jak stosowanie preprekursorów i prekursorów maskowanych, zapewniając skuteczne monitorowanie i zapobieganie nielegalnej zmianie ich przeznaczenia.

12. *Zwraca się* do państw członkowskich, by wspierały wymianę danych wywiadowczych, i do Europolu, by zwiększył wsparcie operacyjne dla państw członkowskich w zwalczaniu produkcji narkotyków syntetycznych, nowych substancji psychoaktywnych i (pre)prekursorów oraz nielegalnego handlu nimi, ze szczególnym uwzględnieniem transgranicznych grup przestępczych i łańcuchów dostaw.
13. *Wzywa* Komisję Europejską i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy z europejską siecią ds. podejścia administracyjnego (ENAA) zajmującą się zwalczaniem poważnej i zorganizowanej przestępczości oraz z podmiotami sektora prywatnego, w tym z przedsiębiorstwami chemicznymi i farmaceutycznymi, przedsiębiorstwami usług pocztowych i dostawczych, a także z agencjami ochrony środowiska z państw członkowskich, aby zapobiegać składaniu fałszywych deklaracji dotyczących prekursorów i nielegalnej zmianie ich przeznaczenia oraz usprawnić monitorowanie podejrzanych transakcji, przy jednoczesnym unikaniu zbędnych obciążeń administracyjnych dla legalnego handlu.
14. *Zachęca* do skutecznego wdrożenia aktu o usługach cyfrowych i innych odpowiednich przepisów w celu ochrony przestrzeni cyfrowej przed zagrożeniami związanymi z narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.
15. *Wzywa* państwa członkowskie, by zgodnie z unijnym pakietem dotyczącym przeciwdziałania praniu pieniędzy i dyrektywą w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia wzmogły wysiłki na rzecz śledzenia, zamrażania i konfiskaty dochodów z przestępstwa, w tym kryptowalut, uzyskanych w wyniku nielegalnej produkcji narkotyków syntetycznych, nowych substancji psychoaktywnych i (pre)prekursorów oraz nielegalnego handlu nimi, a także by wykorzystwały możliwości ustanawiania partnerstw publiczno-prywatnych między organami ścigania a sektorem prywatnym zgodnie z unijnym pakietem dotyczącym przeciwdziałania praniu pieniędzy.
16. *Zwraca się* do państw członkowskich i do odpowiednich instytucji i agencji UE, by zintensyfikowały współpracę polityczną i operacyjną z państwami trzecimi na szczeblu dwustronnym i wielostronnym w celu uwzględnienia nowych zagrożeń oraz przerywania szlaków przemytu prekursorów, narkotyków syntetycznych i nowych substancji psychoaktywnych, między innymi w oparciu o wiedzę specjalistyczną oficerów łącznikowych UE i istniejące umowy dwustronne.
17. *Zaleca* zajęcie się zagrożeniami związanymi z narkotykami syntetycznymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi i (pre)prekursorami w ramach działań zewnętrznych UE i państw członkowskich w zakresie narkotyków, w tym programów budowania zdolności dla krajów tranzytowych i krajów pochodzenia, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności ze strategią i planem działania UE w dziedzinie narkotyków na lata 2021–2025 oraz przyszłymi ramami strategicznymi.

18. *Zaleca*, by Horyzontalna Grupa Robocza ds. Narkotyków (HDG) jako główny organ koordynujący politykę w dziedzinie narkotyków monitorowała rozwój sytuacji związanej z paktem dotyczącym zagrożeń związanych z nowymi narkotykami syntetycznymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w Unii Europejskiej.
 19. *Zachęca* państwa członkowskie, by dostosowały swoje wysiłki krajowe do strategicznych celów EMPACT i planów działań operacyjnych w zakresie narkotyków syntetycznych.
 20. *Zaleca* wprowadzenie w przyszłych unijnych ramach strategicznych w dziedzinie narkotyków, w tym w nowym planie działania w sprawie zwalczania nielegalnego obrotu narkotykami, szczególnych środków w celu przeciwdziałania zagrożeniom związanym z narkotykami syntetycznymi.
-